

การฝึกยกระดับฝีมือ

หลักสูตร การอ่านแบบและติดตั้งโครงสร้างเหล็ก
(Practical Steel Structure Installation & Inspection)

รหัสหลักสูตร 0920202080501

สาขาอาชีพโลหะการ

ระดับหลักสูตร ระดับกลาง (Intermediate)

กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นายสมาส์ ปัทมะสุนธ์ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	
วันที่อนุมัติ 4 มิ.ย. 2569	จำนวน6.... แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่...../.....

การฝึกยกระดับฝีมือ
หลักสูตร การอ่านแบบและติดตั้งโครงสร้างเหล็ก
(Practical Steel Structure Installation & Inspection)
รหัสหลักสูตร 0920202080501
สาขาอาชีพโลหะการ
ระดับหลักสูตร ระดับกลาง (Intermediate)
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ และทักษะ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานติดตั้งโครงสร้างและงานประกอบหน้างาน โดยสามารถ

1.1 อ่านและอธิบายแบบติดตั้งโครงสร้างเหล็ก (Erection Drawing) รวมถึงสัญลักษณ์ มิติ ระดับ และตำแหน่งติดตั้งได้อย่างถูกต้อง

1.2 ระบุประเภทวัสดุ อุปกรณ์ และชิ้นส่วนที่ใช้ในการติดตั้ง เช่น เหล็กรูปพรรณ เหล็กท่อ แผ่นเหล็ก Bolt และอุปกรณ์ประกอบได้อย่างถูกต้อง

1.3 จำแนกประเภท เกรด และขนาดของสลักเกลียว (Nuts & Bolts) สำหรับงานโครงสร้างเหล็กได้อย่างถูกต้องตรงตามที่เป็นข้อกำหนด

1.4 ปฏิบัติงานประกอบและติดตั้งโครงสร้างตามแบบและลำดับขั้นตอนการทำงานที่กำหนดได้

1.5 ใช้งานอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการติดตั้ง เช่น เครื่องมือวัดระดับ ประแจแรงบิด และอุปกรณ์ประกอบอื่นได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ฯลฯ

1.6 ประกอบและติดตั้งระบบ Nuts & Bolts ตามข้อกำหนดทางเทคนิค รวมถึงตรวจสอบการขันแน่นตามมาตรฐานที่กำหนดได้

1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของงานติดตั้งเบื้องต้น เช่น ระดับ แนวตั้ง แนวศูนย์กลาง ตำแหน่ง และความสมบูรณ์ของการประกอบได้

1.8 ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยในการทำงานหน้างาน เช่น การทำงานที่สูง การใช้อุปกรณ์ยก และการป้องกันอุบัติเหตุได้

1.9 วิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่พบจากการติดตั้ง และดำเนินการแก้ไขเบื้องต้นตามวิธีปฏิบัติงานมาตรฐานได้

1.10 นำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในการควบคุมงานติดตั้งหน้างาน ลดความผิดพลาด และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพในงานก่อสร้างโครงสร้างเหล็ก

1.11 นำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน หรือพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ระยะเวลาฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก 30 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

3.1 มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

3.2 มีความรู้เกี่ยวกับการอ่านแบบเบื้องต้น หรือมีประสบการณ์ทำงานด้านช่าง

3.3 ประกอบอาชีพช่างเทคนิค ผู้รับเหมาช่าง พนักงานของบริษัทผู้ประกอบการ หรือบุคคลทั่วไปที่มีประสบการณ์ในงานก่อสร้างหรืองานโครงสร้างเหล็กเบื้องต้น

3.4 สามารถอ่านออก เขียนได้ (เพื่อประโยชน์ในการอ่านรหัสชิ้นงานและสัญลักษณ์แบบพิมพ์เขียว)

3.5 มีสภาพร่างกายแข็งแรงที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะงานยก ติดตั้ง และปฏิบัติงานในพื้นที่หน้างาน และสามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดหลักสูตร

4. คุณสมบัติของวิทยากร

4.1 เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้อง

4.2 ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรด้านเทคนิคการสอนงานหรือมีประสบการณ์ด้านการสอน

4.3 เป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้ขึ้นทะเบียนรายชื่อวิทยากรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร การอ่านแบบและติดตั้งโครงสร้างเหล็ก

ชื่อย่อ : วพร. การอ่านแบบและติดตั้งโครงสร้างเหล็ก

ผู้รับการฝึกที่ผ่านการอบรมต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จะได้รับวุฒิบัตรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

6. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
0920830801	การอ่านแบบงานติดตั้งโครงสร้างและการตีความแบบประกอบ	3	3
0920830802	การใช้วัสดุ อุปกรณ์ และการเตรียมงานติดตั้งโครงสร้าง	2	3
0920830803	การติดตั้ง การขันแน่น และการตรวจสอบสลักเกลียวโครงสร้างตามมาตรฐาน	3	4
0920830804	การตรวจสอบคุณภาพงานติดตั้งเบื้องต้น	2	3
0920839801	ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานติดตั้งโครงสร้าง	2	2
0920839901	การวัดและประเมินผล	1	2
รวม		13	17
		30	

7. เนื้อหาวิชา

0920830801 การอ่านแบบงานติดตั้งโครงสร้างและการตีความแบบประกอบ (3 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการอ่านและตีความแบบติดตั้งโครงสร้าง สามารถระบุชิ้นส่วน ตำแหน่ง ระดับ และลำดับการติดตั้งตามแบบได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของแบบงานก่อสร้างและแบบติดตั้ง เช่น Shop Drawing, Installation Drawing และ Assembly Drawing การอ่านเส้น ขนาด มิติ ระดับ แนวแกน (Grid Line) สัญลักษณ์งานประกอบ สัญลักษณ์การเชื่อม สัญลักษณ์งานสลักเกลียว การระบุหมายเลขชิ้นส่วน วิธีการตรวจสอบ revision ของแบบ รวมถึงการนำแบบไปใช้ในการติดตั้งหน้างานจริงเพื่อป้องกันการประกอบผิดพลาดหรือสลับชิ้นส่วน

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านแบบงานก่อสร้างและแบบติดตั้ง เช่น Shop Drawing, Installation Drawing และ Assembly Drawing การอ่านเส้น ขนาด มิติ ระดับ แนวแกน (Grid Line) สัญลักษณ์งานประกอบ สัญลักษณ์การเชื่อม สัญลักษณ์งานสลักเกลียว การระบุหมายเลขชิ้นส่วน การตรวจสอบ revision ของแบบ รวมถึงการนำแบบไปใช้ในการติดตั้งหน้างานจริงเพื่อป้องกันการประกอบผิดทิศทางหรือสลับชิ้นส่วน

0920830802 การใช้วัสดุ อุปกรณ์ และการเตรียมงานติดตั้งโครงสร้าง (2 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานติดตั้งโครงสร้าง เข้าใจการเตรียมพื้นที่และการตรวจสอบความพร้อมก่อนปฏิบัติงาน รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับชนิดและเกรดของ สลักเกลียวโครงสร้าง และการเลือกใช้งานได้ถูกต้องตามมาตรฐานและข้อกำหนดของแบบงาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของวัสดุที่ใช้ในงานติดตั้งโครงสร้าง เช่น เหล็กรูปพรรณ เหล็กท่อ เหล็กแผ่น ชิ้นส่วนประกอบ อุปกรณ์ยึดต่อ และเครื่องมือที่ใช้ในการติดตั้ง วิธีการตรวจสอบคุณภาพวัสดุก่อนใช้งาน การจัดเก็บวัสดุอย่างเหมาะสม วิธีการเตรียมพื้นที่หน้างาน วิธีการวางแผนลำดับการติดตั้ง และวิธีการตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้วัสดุที่ใช้ในงานติดตั้งโครงสร้าง เช่น เหล็กรูปพรรณ เหล็กท่อ เหล็กแผ่น ชิ้นส่วนประกอบ อุปกรณ์ยึดต่อ และเครื่องมือที่ใช้ในการติดตั้ง การตรวจสอบคุณภาพวัสดุก่อนใช้งาน การจัดเก็บวัสดุอย่างเหมาะสม การเตรียมพื้นที่หน้างาน การวางแผนลำดับการติดตั้ง และการตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์

0920830803 การติดตั้ง การขันแน่น และการตรวจสอบสลักเกลียวโครงสร้างตามมาตรฐาน (3 : 4)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการติดตั้งสลักเกลียวโครงสร้าง การเลือกใช้วิธี ขันแน่นที่เหมาะสม การควบคุมแรงตึงและแรงบิดตามมาตรฐาน รวมถึงการสอบความถูกต้องของการติดตั้ง และแก้ไขข้อบกพร่องเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับ

1) ประเภทของสลักเกลียว น็อต และแหวนรองสำหรับงานโครงสร้าง มาตรฐานการใช้งาน และการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบตามข้อกำหนดทางวิศวกรรม อ้างอิงมาตรฐาน เช่น ISO 898-1 และ ASTM A325/A490

2) วิธีการติดตั้งและการขันแน่นสลักเกลียวด้วยวิธีมาตรฐาน ได้แก่ การขันแบบควบคุมแรงบิด (Torque Control Method) การขันแบบหมุนหัวน็อต (Turn-of-Nut Method) และการใช้สลักเกลียวชนิด ควบคุมแรงตึง (Tension Control Bolts: TC Bolts) การใช้งานประแจแรงบิดและเครื่องมือเฉพาะทาง การกำหนดค่าแรงบิด การควบคุมแรงตึงในรอยต่อ และการปฏิบัติตามลำดับการขันแน่นจากกึ่งกลางรอยต่อ ออกสู่ด้านนอกเพื่อป้องกันการบิดเบี้ยวของโครงสร้าง

3) วิธีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการติดตั้ง การตรวจสอบค่าแรงบิด การตรวจสอบลำดับ การขัน การประเมินข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไขเบื้องต้น เพื่อให้การติดตั้งเป็นไปตาม มาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยของงานโครงสร้าง

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ

1) วิธีการติดตั้งและการขันแน่นสลักเกลียวด้วยวิธีมาตรฐาน ได้แก่ การขันแบบควบคุมแรงบิด (Torque Control Method) การขันแบบหมุนหัวน็อต (Turn-of-Nut Method) และการใช้สลักเกลียวชนิดควบคุมแรงตึง (Tension Control Bolts: TC Bolts) การใช้งานประแจแรงบิดและเครื่องมือเฉพาะทาง การกำหนดค่าแรงบิด การควบคุมแรงตึงในรอยต่อ และการปฏิบัติตามลำดับการขันแน่นจากกึ่งกลางรอยต่อ ออกสู่ด้านนอกเพื่อป้องกันการบิดเบี้ยวของโครงสร้าง

2) วิธีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการติดตั้ง การตรวจสอบค่าแรงบิด การตรวจสอบลำดับการขัน การประเมินข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไขเบื้องต้น เพื่อให้การติดตั้งเป็นไปตามมาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยของงานโครงสร้าง

0920830804 การตรวจสอบคุณภาพงานติดตั้งเบื้องต้น

(2 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบงานติดตั้งเบื้องต้น และรายงานข้อผิดพลาดได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบระดับ แนวตั้ง แนวศูนย์ การจัดตำแหน่ง วิธีการตรวจสอบการติดตั้ง วิธีการตรวจสอบการขันสลักเกลียว วิธีการตรวจสอบแนวโครงสร้าง วิธีการตรวจสอบความผิดพลาดทั่วไป วิธีการจัดทำ checklist และวิธีการรายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้น

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบระดับ แนวตั้ง แนวศูนย์ การจัดตำแหน่ง การตรวจสอบการติดตั้ง การตรวจสอบการขันสลักเกลียว การตรวจสอบแนวโครงสร้าง การตรวจสอบความผิดพลาดทั่วไป การจัดทำ checklist และการรายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้น

0920839801 ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานติดตั้งโครงสร้าง

(2 : 2)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานติดตั้งได้อย่างปลอดภัย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับอันตรายจากการทำงานติดตั้ง การทำงานบนที่สูง การใช้อุปกรณ์ยก การป้องกันอันตราย การใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล การประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงาน การปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัย และการตอบโต้เหตุฉุกเฉินเบื้องต้น

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการทำงาน

0920839901 การวัดและประเมินผล

(1 : 2)

วัดความรู้ของผู้รับการฝึกโดยการสอบภาคทฤษฎี วัดความสามารถของผู้รับการฝึกโดยการทดสอบภาคปฏิบัติและประเมินผลการผ่านการฝึกอบรมตามเกณฑ์ที่กำหนด

8. ทักษะที่ได้รับ

ผู้รับการฝึกปฏิบัติการอ่านแบบและติดตั้งโครงสร้างเหล็ก

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. นางสาวเมธาวดี ฤทธิเลิศ	หัวหน้าฝ่ายนวัตกรรมและการบริการลูกค้า
บริษัท สหวิริยาสตีล อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
2. นายนที ราชฉวาง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีการฝึก
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
3. นางสาวสุภาภักดิ์ สุวรรณบาตร์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นายจิตรพงศ์ พุ่มสอาด)
ผู้อำนวยการกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายสมชาติ สุภารี)
รองอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงนาม..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายสมาสัก ปัทมะสุคนธ์)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

